

Dosarul nr. 2ra-73/23  
2-21107332-01-2ra-17012023

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (Gh. Bîrsan)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

## DECIZIE

21 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător  
judecători

Aliona Miron  
Mariana Ursachi  
Oxana Parfeni  
Diana Stănilă  
Ion Malanciuc

examinând în ședință publică recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ababii Constantin împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Linavan” cu privire la obligarea restituirii în natură a îmbogățirii nejustificate și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan”, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie și s-a menținut hotărârea din 09 decembrie 2021 a Judecătoriai Edineț, sediul Central,

### c o n s t a t ă:

La data de 19 iulie 2021, Ababii Constantin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Linavan” (în continuare SRL „Linavan”) cu privire la obligarea restituirii în natură a îmbogățirii nejustificate și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 1-4, vol. I).

În motivarea acțiunii a menționat că, a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) din Codul penal, precum că la 01 octombrie 2013 a deteriorat 70 foi din metal, cu suprafața de 340 m.p., ce erau depozitate lângă șantierul de construcție, cauzându-i SRL „Linavan” un prejudiciu material. Însă, prin sentința din 30 iunie 2016 a Judecătoriai Edineț a fost achitat, pe motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunii.

Reclamantul a invocat că, deși a fost recunoscut nevinovat de pretinsa acțiune ilegală de distrugere a 70 foi din metal, prin hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătoriai Edineț, sediul Central s-a încasat din contul lui Ababii Constantin în beneficiul SRL „Linavan”, suma de 40 800 de lei, cu titlu de prejudiciu material pentru deteriorarea acestora.

Prin urmare, din circumstanțe se deduce o îmbogățire a SRL „Linavan”, care a reținut foile de metal, dar și și-a majorat patrimoniul cu prețul acestora încasat prin hotărârea nominalizată.

Reclamantul a notat că la data de 22 iunie 2021 a expediat în adresa SRL „Linavan” o reclamație, prin care a solicitat ca în termen de 7 zile calendaristice, să i se restituie foile de metal procurate de SRL „Linavan”, conform facturii fiscale nr. BV2504799 din 27 septembrie 2013, prețul cărora a fost încasat de la Ababii Constantin prin hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

Reclamantul Ababii Constantin a indicat că obligația de restituire apare în rezultatul încasării costului acestor foi de metal din contul lui, survenind astfel un raport obligațional în rezultatul căruia odată încasat prețul acestor foi de metal, SRL „Linavan” nu se poate îmbogăți dublu, păstrând și foile de metal.

Reclamantul a subliniat că legiuitorul a stabilit două excepții de la regula restituirii îmbogățirii nejustificate care nu se regăsesc în litigiu. Astfel, în speță nu există nici un contract, alt act juridic sau hotărâre judecătorească prin care să fie dispusă îmbogățirea pârâtei prin încasarea atât a prețului achitat pe foile de metal, cât și păstrarea foilor, iar Ababii Constantin nu și-a manifestat sub nicio formă nici direct sau indirect, ca SRL „Linavan” să se îmbogățească nejustificat.

De asemenea, a remarcat că în cadrul ședinței de judecată din 22 iulie 2014, pe cauza penală de învinuire a lui Ababii Constantin pentru pretinsa deteriorare a foilor de metal, administratorul SRL „Linavan” fiind audiat a confirmat că foile de metal există în natură la depozitul intimatei, menționând că reclamantul le poate ridica oricând. Mai mult, administratorul SRL „Linavan” s-a obligat prin recipisă să le păstreze intacte până la finalizarea examinării cauzei penale, care în consecință ar fi permis ridicarea acestora de către Ababii Constantin.

Reclamantul a solicitat obligarea SRL „Linavan” să restituie în natură în beneficiul lui, îmbogățirea nejustificată identificată prin 70 de foi de metal, cu suprafața de 340 m.p., conform facturii fiscale nr. BV2504799 din 27 septembrie 2013.

Prin hotărârea din 09 decembrie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central, s-a admis cererea depusă de Ababii Constantin către SRL „Linavan” privind obligarea restituirii în natură îmbogățirea nejustificată identificată prin 70 de foi de metal cu suprafața de 340 m.p., conform Facturii fiscale nr. BV2504799 din 27 septembrie 2013 cu încasarea cheltuielilor de judecată. A fost obligată SRL „Linavan” să restituie lui Ababii Constantin, îmbogățirea nejustificată identificată prin 70 de foi de metal cu suprafața de 340 m.p. (Profnastil LK 20), conform Facturii fiscale nr. BV2504799 din 27 septembrie 2013. S-a încasat de la SRL „Linavan” în beneficiul lui Ababii Constantin, cheltuieli de judecată în sumă totală de 1224 lei. (f.d. 160, 167-175 vol. I).

La 13 decembrie 2021, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, SRL „Linavan”, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie a declarat apel împotriva hotărârii din 09 decembrie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central (f.d. 163-165, vol. I).

Prin decizia din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul depus de SRL „Linavan”, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie și s-a menținut hotărârea din 09 decembrie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central (f.d.7 -12, vol. II).

La 14 decembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Linavan”, reprezentată de avocatul Lungu Cristina, a declarat recurs împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei hotărâri de respingere a acțiunii depuse de Ababii Constantin.

În motivarea recursului, recurenta a menționat că instanța de apel nu a constatat just circumstanțele cauzei civile și a dat o apreciere incorectă a situației de fapt.

Recurenta a remarcat că temeiul care a stat la baza admiterii cererii depuse de Ababii Constantin este că prin încheierea nr. 100-3172/2021 a executorului judecătoresc din data de 21 septembrie 2021 au fost anulate restricțiile aplicate asupra bunurilor lui Ababii Constantin dat fiind faptul că ultimul a achitat datoria în mărime de 48 281,80 de lei, stabilit prin hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

Acest prejudiciu a fost cauzat de Ababii Constantin la 01 octombrie 2013, când a pătruns cu automobilul pe teritoriul SRL „Linavan”, unde s-a aflat aproximativ 50 min., făcând dezordine, inclusiv a deteriorat intenționat 70 foi din metal, prin ce a cauzat un prejudiciu material în sumă de 40 800 de lei. Prin urmare, Ababii Constantin a inițiat acest litigiu întrucât se opune să achite recurenteii pentru prejudiciul material cauzat.

Recurenta a invocat că Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție prin decizia din 16 aprilie 2021 nu constată faptul că Ababii Constantin nu a cauzat prejudiciul material SRL „Linavan”, dar doar menționează că prima instanță, prin sentința din 30 iunie 2016 just nu s-a expus asupra acțiunii civile. Iar, faptul că este cauzat un prejudiciu este probat în cadrul cauzei penale.

De asemenea, recurenta a specificat că în componența delictului civil include următoarele elemente: prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciul cauzat și vinovăția. La caz, fapta ilicită constă în dezordinea care a fost produsă prin acțiunile lui Ababii Constantin la data 01 octombrie 2013, iar prejudiciu îl constituie 70 foi de metal cu suprafața de 340 m.p. ce erau depozitate lângă șantierul de construcție, care au fost deteriorate prin interacțiune directă a lui Ababii Constantin, probat prin materialele cauzei penale. Astfel, deoarece SRL „Linavan” nu a fost repusă în situația în care era înainte de săvârșirea faptei prejudiciabile, a înaintat cererea de chemare în judecată prin care a solicitat echivalentul bunului, respectiv prin hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț s-a constatat că suma prejudiciului material este de 40 800 de lei.

Recurenta a notat că prezenta acțiune este formulată pentru a nu achita prejudiciul material. Mai mult, Ababii Constantin deși a cauzat prejudiciul, fapt deja constatat printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, nu a întreprins nici o măsură în vederea reparării prejudiciului, dar contrar inventează obligații de transmitere pe care recurenta nu le are.

SRL „Linavan” a notat că nu a fost întocmită nicio o recipisă de către Ababii Constantin pentru a ridica foile de metal de la recurentă. Mai mult, există un act de rebut din 20 aprilie 2019 prin care se confirmă că aceste foi de metal nu există în natură.

Recurenta a invocat că prevederile art. 1981 Cod civil stabilesc expres că o îmbogățire este nejustificată, cu excepția cazului când persoana îmbogățită este îndreptățită față de persoana dezavantajată să obțină îmbogățirea în virtutea unui

contract sau unui alt act juridic, unei hotărâri judecătorești (la caz hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț) sau unui alt temei legal.

Recurenta a indicat că nu are calitate de persoană îmbogățită, or SRL „Linavan” nu și-a majorat patrimoniul ci doar a suferit pierderi, nu a folosit bunul lui Ababii Constantin, nu a beneficiat de careva serviciu din partea intimatului și nici nu a executarea lucrări în folosul său din contul lui Ababii Constantin.

Recurenta a notat că Ababii Constantin urma să probeze că a suferit un „dezavantaj”. Iar la caz, Ababii Constantin niciodată nu a predat 70 de foi de plasă metalică SRL „Linavan”, respectiv recurenta nu are obligația de a restitui lui Ababii Constantin aceste bunuri.

Recurenta consideră că soluția instanței de apel este una pripită fără elucidarea pe deplin a circumstanțelor cauzei și fără determinarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 11 octombrie 2022. Iar, la 07 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, a fost expediată în adresa avocatului recurteii copia deciziei motivate (f.d. 14 vol. II). Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de SRL „Linavan”, reprezentată de avocatul Lungu Cristina, la 14 decembrie 2022, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 17 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizul de recepție, anexate la materialele dosarului (f.d. 46, 48 vol. II).

La data de 11 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Ababii Constantin, reprezentat de avocatul Leșanu Tudor, a depus referință la recursul declarat de SRL „Linavan”, reprezentată de avocatul Lungu Cristina, solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil (f.d. 49-52 vol. II).

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de SRL „Linavan”, reprezentată de avocatul Lungu Cristina a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului

normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Prin încheierea din 26 iulie 2023 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de SRL „Linavan”, reprezentată de avocatul Lungu Cristina, a fost considerat admisibil.

Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, stipula că, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

După modificarea Codului de procedură civilă, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.

Conform art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.432 alin.(1) lit. b) și e). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.

Ținând cont de complexitatea cauzei și de problemele invocate în cererea de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a considerat prin prisma art. 444 Cod de procedură civilă că la caz există circumstanțe ce ar dicta necesitatea invitării participanților la proces, pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Astfel, în cadrul ședinței publice a instanței de recurs cu participarea părților din 23 noiembrie 2023, recurenta SRL „Linavan”, reprezentată de avocatul Vitalia Botnari, a susținut recursul înaintat și a solicitat admiterea acestuia în sensul declarat, reiterând motivele de drept și de fapt indicate în cererea de recurs.

A menționat că de către instanța de apel nu au fost constatate just circumstanțele cauzei, a fost dată o apreciere incorectă a situației de fapt, cât și de drept, fiind aplicate în mod eronat prevederile legale.

A explicat că prin hotărârea definitivă a Judecătoriai Edineț, sediul Central din 03 februarie 2021, a fost constatat prejudiciul material cauzat SRL „Linavan” de către Ababii Constantin, fiind dispusă încasarea sumei de 40 800 de lei, valoarea a 70 de foi de metal deteriorate de către acesta, care ulterior au fost trecute la rebut, fapt confirmat prin actul de rebut din 20 aprilie 2019.

Necătând la aceasta Ababii Constantin prin cererea de chemare în judecată a solicitat restituirea în natură a acestor 70 de foi de metal, invocând îmbogățirea nejustificată a SRL „Linavan”, ceea ce nu corespunde realității și nu este aplicabilă speței, or, 70 de foi de metal au fost deteriorate de Ababii Constantin, iar SRL „Linavan” în rezultat nu le-a putut folosi în scopul pentru care au fost procurate.

Consideră că la caz nu sunt respectate condițiile ce se referă la îmbogățirea nejustificată, iar instanța de fond și de apel nu au calificat corect acțiunea cu care a fost investită pentru judecare, iar în rezultat a emis o soluție greșită.

A solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 3 000 de lei, în temeiul bonului de plată anexat la dosar, cheltuieli de asistență juridică suportate de către SRL „Linavan” pentru examinarea prezentei cauze, cheltuieli care au fost necesare și reale.

Intimatul Ababii Constantin, reprezentat de avocatul Tudor Leșanu, în cadrul ședinței instanței de recurs a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel, pe care o consideră legală și întemeiată, indicând că Ababii Constantin a mers cu automobilul peste câteva foi din metal, însă aceste foi sunt în natură, chiar și dacă sunt deteriorate, și având în vedere că costul lor a fost încasat, ultimul solicită să-i fie transmise foile metalice deteriorate, or SRL „Linavan” este în situația îmbogățirii nejustificate, încasând în temeiul hotărârii judecătorești prețul acestor foi metalice, și lăsându-și pentru utilizare bunurile date.

Consideră că instanțele ierarhic inferioare au luat în considerare circumstanțele cauzei, probele prezentate și au soluționat just litigiul, or bunurile deteriorate de Ababii Constantin nu pot pieri, astfel urma să fie restituite acestuia în baza unui act de predare-primire, argument corect reținut de către instanța de apel.

Menționează că actul de rebut prezentat de către SRL „Linavan” în instanța de apel, nu poate fi apreciat drept probă, or acesta a fost prezentat contrar prevederilor art. 119 alin. (3) din Codul de procedură civilă și totodată nu a fost întocmit corect, așa cum prevede legea referitor la procedura de inventariere și trecerea bunurilor la rebut.

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului, verificând decizia din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 09 decembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că se impune admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depuse de Ababii Constantin împotriva SRL „Linavan” cu privire la obligarea restituirii în natură a îmbogățirii nejustificate și încasarea cheltuielilor de judecată, pentru motivele ce succed.

În temeiul art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că Ababii Constantin a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) din Codul penal, inclusiv pentru faptul că la 01 octombrie 2013 ar fi deteriorat 70 foi din metal, cu suprafața de 340 m.p., ce erau depozitate lângă șantierul de construcție, cauzându-i SRL „Linavan” un prejudiciu material.

Însă, prin sentința din 30 iunie 2016 a Judecătoriei Edineț, Ababii Constantin a fost achitat de sub învinuirea lui formulată în rechizitoriu pe art. 179 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, iar asupra acțiunii civile instanța nu s-a pronunțat în temeiul prevederilor art. 387 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, menținută prin decizia din 16 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție (f.d. 8-50, 54-64 vol. I).

Ulterior, prin hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a admis parțial cererea înaintată de SRL „Linavan”, Lungu Mihail și Gorbuli Vitalie către Ababii Constantin privind recuperarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată și s-a încasat de la Ababii Constantin în beneficiul SRL

„Linavan”, suma de 40 800 de lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 2000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică (f.d. 65 vol. I).

Prin încheierea din 26 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, menținută prin decizia din 12 mai 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a restituit lui Ababii Constantin cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 03 februarie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central (f.d. 66-75 vol. I).

La data de 22 iunie 2021 Ababii Constantin a expeditat în adresa SRL „Linavan” o reclamație, prin care a solicitat ca în termen de 7 zile calendaristice, să i se restituie foile de metal procurate de SRL „Linavan”, conform facturii fiscale nr.BV2504799 din 27 septembrie 2013, prețul cărora a fost încasat de la Ababii Constantin prin hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

Iar, la data de 19 iulie 2021, Ababii Constantin a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Linavan”, în temeiul art. 1979, 1984, 1990 din Codul civil, prin care a solicitat obligarea SRL „Linavan” să restituie în natură în beneficiul lui, îmbogățirea nejustificată identificată prin 70 de foi de metal, cu suprafața de 340 m.p., conform facturii fiscale nr.BV2504799 din 27 septembrie 2013 (f.d. 1-4 vol. I).

Prin hotărârea din 09 decembrie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Ababii Constantin (f.d. 160, 167-175 vol. I).

Prin decizia din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul depus de SRL „Linavan”, reprezentată de avocatul Odobescu Ghenadie și s-a menținut hotărârea din 09 decembrie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central (f.d.7 -12, vol. II).

În motivarea soluțiilor, instanțele ierarhic inferioare au stabilit că în speță, obligația de restituire apare în rezultatul încasării deja a costului acestor foi de metal din contul lui Ababii Constantin survenind un raport obligațional în rezultatul căruia odată încasat și executat prețul acestor foi de metal, SRL „Linavan” nu mai poate beneficia de acestea. Or, în asemenea circumstanțe se atestă obținerea de către părât atât a surselor bănești, cât și a bunurilor materiale, fapt ce indică asupra îmbogățirii nejustificate a SRL „Linavan”.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că potrivit art. 1979 din Codul civil, dacă o persoană obține o îmbogățire nejustificată (persoană îmbogățită) care se atribuie la dezavantajul suferit de o altă persoană (persoană dezavantajată), ea este obligată față de persoana dezavantajată să restituie îmbogățirea. Prevederile alin. (1) se aplică doar în conformitate cu dispozițiile prezentului capitol.

Conform art. 1984 din Codul civil, o persoană este îmbogățită prin majorarea patrimoniului său, folosirea bunurilor altuia, prestarea unui serviciu sau executarea unei lucrări în folosul său.

În scopul constatării dacă o persoană a obținut o îmbogățire și a mărimii acesteia nu se ia în considerare dezavantajul pe care persoana îmbogățită l-a suferit în schimbul îmbogățirii sau după îmbogățire.

Potrivit art. 1981 alin. (1) și (2) din Codul civil, o îmbogățire este nejustificată, cu excepția următoarelor cazuri:

a) persoana îmbogățită este îndreptățită față de persoana dezavantajată să obțină îmbogățirea în virtutea unui contract sau unui alt act juridic, unei hotărâri judecătorești sau unui alt temei legal; sau

b) persoana dezavantajată și-a dat consimțământul în mod liber și fără eroare de a suferi dezavantajul.

Dacă contractul sau un alt act juridic este lovit de nulitate sau este inefficient cu efect retroactiv ori dacă hotărârea judecătorească sau un alt temei de obținere este nevalabil cu efect retroactiv, persoana îmbogățită nu este îndreptățită la îmbogățire pe baza acestui temei.

Ținând cont de prevederile citate și de circumstanțele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că instanțele ierarhic inferioare eronat au stabilit că în litigiul dedus judecătii se atestă o îmbogățire nejustificată a SRL „Linavan”.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție indică că atât reclamantul în cererea de chemare în judecată, cât și instanțele ierarhic inferioare au indicat că suntem în prezența unei îmbogățiri nejustificate a SRL „Linavan”, care a fost cauzată prin încasarea de la Ababii Constantin în beneficiul SRL „Linavan”, a sumei de 40 800 de lei, cu titlu de prejudiciu material, prin hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central (f.d. 65 vol. I).

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție decelează că instanțele ierarhic inferioare eronat au interpretat prevederile legale, or la caz suntem în prezența excepției prevăzute de art. 1981 alin. (1) lit. a) din Codul civil, care stabilește în mod imperativ că o îmbogățire este nejustificată, cu excepția când persoana îmbogățită este îndreptățită față de persoana dezavantajată să obțină îmbogățirea în virtutea unui contract sau unui alt act juridic, unei hotărâri judecătorești.

În aceste circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că încasarea de la Ababii Constantin în beneficiul SRL „Linavan”, a sumei de 40 800 de lei, cu titlu de prejudiciu material, prin hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, nu poate constitui o îmbogățire nejustificată, în conformitate cu normele legale aplicabile speței.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge argumentul reclamantului Ababii Constantin precum că din circumstanțele de fapt se deduce o îmbogățire a SRL „Linavan”, care a reținut foile de metal, dar și și-a majorat patrimoniul cu prețul acestora încasat prin hotărârea nominalizată.

Mai mult, conform art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, prin care s-a încasat de la Ababii Constantin în beneficiul SRL „Linavan”, suma de 40 800 de lei, cu titlu de prejudiciu material (f.d. 65, vol. I), a devenit irevocabilă pentru părți în temeiul art. 254 alin. (2) lit. a) din Codul de procedură civilă, care prevede că rămîn irevocabile hotărârile judecătorești emise în primă instanță, după expirarea termenului de apel, dacă participanții interesați nu au exercitat calea de atac corespunzătoare.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că prin încheierea din 26 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, menținută prin decizia din 12 mai 2021 a Curții Supreme de Justiție, s-a restituit lui Ababii Constantin cererea de apel declarată

împotriva hotărârii din 03 februarie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central (f.d. 66-75, vol. I).

Ținând cont de prevederile citate și de circumstanțele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție deduce că prin depunerea cererii de chemare în judecată în prezenta cauză, Ababii Constantin a camuflat un apel împotriva hotărârii din 03 februarie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

Conform jurisprudenței de referință, accentuată de CtEDO la acest subiect, dreptul la un proces echitabil trebuie să fie interpretat în lumina principiului preeminenței legii, unul dintre elementele fundamentale fiind principiul securității raporturilor juridice (Okayay și alții împotriva Turciei, pct. 73). În consecință, soluția definitivă dată litigiului de instanțe nu mai poate fi pusă în discuție [Brumărescu împotriva României (MC), pct. 61; Agrokompleks împotriva Ucrainei, pct. 148].

Un sistem judiciar marcat de posibilitatea existenței unor repuneri în discuție în mod permanent și a unor anulări repetate ale hotărârilor definitive încalcă art. 6 § 1 (Sovtransavto Holding împotriva Ucrainei, pct. 74, 77 și 82, în ceea ce privește procedura protestului prin care președintele Curții Supreme de Arbitraj și procurorul general sau adjuncții acestora dispuneau de puterea discreționară de a ataca o hotărâre definitivă printr-un recurs în anulare). Astfel de repuneri în discuție sunt inadmisibile, fie că vin din partea judecătorilor, fie din partea membrilor puterii executive (Tregoubenko împotriva Ucrainei, pct. 36) sau a autorităților nejudiciare (Agrokompleks împotriva Ucrainei, pct. 150-151).

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că pretenția reclamantului de a obliga SRL „Linavan” să restituie în natură în beneficiul lui, îmbogățirea nejustificată identificată prin 70 de foi de metal, cu suprafața de 340 m.p., conform facturii fiscale nr. BV2504799 din 27 septembrie 2013, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din motivele reținute supra.

Cu referire la pretenția reclamantului privind încasarea cheltuielilor de judecată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că potrivit art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că urmează a fi respinsă și pretenția reclamantului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată din contul SRL „Linavan” or în temeiul art. art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, această pretenție este una secundară și urmează soarta pretenției principale, care a fost respinsă.

Ținând cont de cele stabilite supra și a prevederilor legale citate mai sus, instanța de recurs consideră că, recursul depus de SRL „Linavan”, reprezentată de avocatul Lungu Cristina, este întemeiat și analizând actele cauzei în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluțiile primei instanțe și a instanței de apel contravin circumstanțelor cauzei. Or, atât prima instanță, cât și instanța de apel au interpretat eronat prevederile legii, nu au cercetat sub toate aspectele probele anexate la materialele cauzei și nu au dat apreciere tuturor argumentelor invocate de către participanții la proces, motiv din care actele judecătorești de dispoziție emise de acestea nu pot fi menținute.

Finalmente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că soluția asupra fondului cauzei, la care a ajuns instanța de recurs, este compatibilă cu prevederile articolului 6 § 1 CEDO, fiind prevăzută de art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de recurs, SRL „Linavan”, reprezentată de avocatul Vitalia Botnari, a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată suportate pentru asistența juridică acordată pentru examinarea prezentei cauze civile, în sumă de 3 000 de lei, confirmate prin bonul de plată anexat la materialele cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 90 lit. i) din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.

Conform art. 96 alin. (1), (1<sup>1</sup>) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Astfel, potrivit dispozițiilor normelor legale citate supra, pentru ca instanța să oblige partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de judecată, urmează ca acestea să fie probate.

Potrivit bonului de plată seria DAA nr.13760179 eliberat la 02 septembrie 2021 se confirmă că SRL „Linavan” a suportat cheltuieli pentru asistență juridică acordată de către avocatul Ghenadie Odobescu în sumă de 3 000 de lei (f.d. 134, vol. I).

Soluționând cererea de restituire a cheltuielilor pentru asistență juridică acordată, instanța de recurs reține, că pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Prin urmare, ținând cont de prestația și contribuția avocatului la soluționarea cauzei, cuantumul onorariului, care este necesar, realmente și rezonabil ca mărime, Completul de judecată ajunge la concluzia de a admite solicitarea recurente SRL „Linavan” cu privire la compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 3 000 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică suportate în prezenta cauză.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 09 decembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depuse de Ababii Constantin împotriva SRL „Linavan” cu privire la obligarea restituirii în natură a îmbogățirii nejustificate și încasarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Linavan”, reprezentată de avocatul Lungu Cristina.

Se casează integral decizia din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 09 decembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ababii Constantin împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Linavan” cu privire la obligarea restituirii în natură a îmbogățirii nejustificate și încasarea cheltuielilor de judecată, și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ababii Constantin împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Linavan” cu privire la obligarea restituirii în natură a îmbogățirii nejustificate și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Ababii Constantin în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Linavan” suma de 3 000 (trei mii) de lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru asistență juridică.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

Ion Malanciuc